

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М.П.ДРАГОМАНОВА**

Факультет педагогіки і психології

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

на засіданні Вченої ради

НПУ імені М.П.Драгоманова

«___» _____ 20__ р.

Протокол № _____

Голова Вченої ради, ректор університету
академік Андрущенко В.П.

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА
ПРОГРАМА**

Початкова освіта та практична психологія

другого (магістерського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 013 «Початкова освіта»

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Кваліфікація: Магістр початкової освіти

Викладач педагогіки і методики початкової освіти

Вчитель початкової школи, організатор початкової освіти

Практичний психолог

Гарант освітньої програми

(посада, вчене звання, науковий ступінь)

_____/_____
(підпис) (прізвище, ім'я, по батькові)

Освітньо-професійна програма

вводиться в дію з

_____ 20__ р.

(Наказ № _____ від «___» _____ 20__ р.)

Київ – 2017 р.

**ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми**

із замовниками (організаціями та установами) фахівців, що можуть
працевлаштувати випускників освітньої програми

(відповідно до листів-звернень від «_____» _____ 20__ р.)

П Е Р Е Д М О В А

Розроблено робочою групою кафедри педагогіки та методики початкового навчання (науково-методичною комісією спеціальності 013 «Початкова освіта») у складі:

1. Бондар В.І., акад. , доктор пед.наук, проф.
2. Шапошнікова І. М., канд. пед. наук., проф.
3. Севастюк М. С., канд. пед. наук., доц.
4. Чайченко В.Ф., канд. пед. наук., доц.

Освітньо-професійна програма **«Початкова освіта та практична психологія»** є нормативним документом, який регламентує нормативні компетентності, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги у підготовці магістрів у галузі 01 «Освіта» спеціальності 013 «Початкова освіта».

Освітньо-професійна програма «Початкова освіта та практична психологія» заснована на компетентнісному підході підготовки спеціаліста у галузі 01 «Освіта» спеціальності 013 «Початкова освіта»

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Коваленко А.Б. доктор психологічних наук, професор Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Симоненко С.М. доктор психологічних наук, професор ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»

Програма погоджена Вченою радою факультету, схвалена Науково-методичною радою та затверджена Вченою радою Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова

**1. Профіль освітньо-професійної програми
«Початкова освіта та практична психологія»
зі спеціальності 013 Початкова освіта**

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманова
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр початкової освіти. 2310 Викладач педагогіки і методики початкової освіти 2331 Вчитель початкової школи, організатор початкової освіти 2445 Практичний психолог
Офіційна назва освітньо-професійної програми	Початкова освіта та практична психологія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний ступінь, 90 кредитів ЄКТС. Термін навчання – 1 рік 4 місяців
Цикл/рівень	FQ-ЕНЕА- другий цикл, QF-LLL- 7 рівень, НРК – 7 рівень
Передумови	На базі освітнього ступеня «Бакалавр»
Мова(и) викладання	українська
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми	http://www.fpp.npu.edu.ua/ua
2 – Мета освітньо-професійної програми	
Засвоєння та усвідомлення майбутніми викладачами ЗВО основних тенденцій розвитку сучасної вищої школи як за рубежом, так і в Україні, опанування сучасними науковими підходами до навчально-виховного процесу у ЗВО. Розкриття та поглиблення знань із циклів гуманітарної, соціально-економічної, природничо-наукової та практичної підготовки фахівця вищої педагогічної школи для формування професійної компетенції викладання педагогіки та фахової методики у ЗВО і оволодіння додатковою професійною кваліфікацією практичного психолога.	
3 – Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Педагогічна освіта. Початкова освіта Основна – викладач педагогіки і методики початкової освіти, вчитель початкової школи, організатор початкової освіти. Додаткова за вибором спеціалізації – практична психологія. Нормативна частина, варіативна частина, науково-дослідна робота і практика (30:30:30)
Орієнтація освітньо-професійної програми	Програма ґрунтується на сучасних наукових досягненнях вікової педагогіки, психології та фізіології і орієнтована на можливість подальшої професійної та наукової кар'єри в галузі педагогіки та методики початкової освіти. Орієнтація програми: освітньо-професійна для магістра, викладацька, практично орієнтована.
Основний фокус освітньо-професійної програми	Загальна освіта з педагогіки та психології вищої освіти. Фахова підготовка викладача педагогіки і методики початкової освіти, вчителя початкової школи, організатора початкової освіти. Спеціальна лінія програми спрямована на додаткову спеціалізацію – практична психологія.
Особливості освітньо-	Програма забезпечує сучасний рівень кваліфікаційної

<i>професійної програми</i>	підготовки, формує особистість, яка здатна творчо, на професійному рівні вирішувати освітні та виховні завдання в умовах формування і розвитку української державності та національної системи освіти, сприяє виведенню її на рівень міжнародних критеріїв і стандартів.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
<i>Придатність до працевлаштування</i>	Згідно з Державним класифікатором України фахівець може займати посади викладача педагогіки і методики початкової освіти у ВНЗ, вчителя початкової школи, організатора початкової освіти. Відповідно до спеціалізації за вибором: практичний психолог.
<i>Подальше навчання</i>	Можливість навчатися за програмами третього циклу - докторською програмою за цією галуззю знань (що узгоджується з отриманим дипломом магістра) або суміжною галуззю.
5 – Викладання та оцінювання	
<i>Викладання та навчання</i>	<i>Стиль навчання</i> – активний, що дає можливість студенту обирати предмети та організувати час. Під час першого року навчання студент обирає напрям дослідження, включаючи курси (дисципліни, які потрібно прослухати). Впродовж останнього року більше часу присвячує написанню магістерської роботи, проходженню виробничої асистентської практики. <i>Методика навчання</i> - комбінація лекцій, семінарських, практичних знань із розв'язування проблем, навчальні дискусії, виконання проектів, дослідницькі роботи, консультації із викладачами, самостійна діагностична і педагогічна діяльність під час практики, підготовка випускної роботи.
<i>Оцінювання</i>	Письмові екзамени, звіти, захист проектів, есе, порт фоліо, презентації в програмі PowerPoint, поточний контроль, екзамени, захист випускної роботи освітнього ступеня «магістр».
6 – Програмні компетентності	
<i>Інтегральна компетентність</i>	Здатність самостійно і комплексно здійснювати трудові функції: планування і здійснення освітнього процесу, створення освітнього середовища; узагальнення власного педагогічного досвіду та його презентації педагогічній спільноті; оцінювання результатів роботи.
<i>Загальні компетентності (ЗК)</i>	ЗК-1. Гнучкість мислення. Набуття гнучкого образу мислення, який дозволяє розуміти та розв'язувати проблеми та задачі, зберігаючи при цьому критичне ставлення до сталих наукових компетенцій. ЗК-2. Критичність та самокритичність. Здатність формулювати задачу, для її вирішення використовувати потрібну інформацію та методологію для досягнення обґрунтованого висновку. ЗК-3. Якість. Знання стандартів, необхідних для наукового дослідження та публікування, зокрема критична обізнаність та інтелектуальна чесність. ЗК-4. Міжособистісні навички та командна робота. Здатність працювати в команді, виконуючи провідну роль, в міжнародній та мультикультурній групі. ЗК-5. Етичні установки. Розуміння ролі педагогічної праці

	для суспільства з метою адекватної роботи за майбутньою професією та врахування впливу на вирішення соціальних проблем. ЗК-6. <i>Комунікація усна та письмова рідною мовою та іноземною.</i> Здатність правильно розмовляти та писати різними комунікативними стилями, а саме неофіційним, офіційним та науковим. ЗК-7. <i>Працювати самостійно, розробляти стратегії та керувати часом.</i> Здатність скеровувати зусилля, поєднуючи результати різних досліджень та аналізу, та представляти результат вчасно.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК-1. <i>Здатність</i> володіти знаннями і навичками, які необхідні для організації навчально-виховного процесу в навчальних закладах II-III рівнів акредитації. ФК-2. <i>Здатність</i> розуміти закономірності суспільно-політичного та економічного розвитку України у світовому співтоваристві, з повагою та дбайливо ставитись до історичної спадщини і культурних традицій, усвідомлювати свою професійну і соціальну роль у цих процесах. ФК-3. <i>Здатність</i> до моделювання розвивального освітнього простору, побудови дослідницьких та навчальних програм підготовки майбутніх фахівців початкової галузі на засадах компетентнісного підходу. ФК-4. <i>Здатність</i> до ефективного вирішення психолого-педагогічних проблем, типових і нестандартних професійних завдань, які виникають у навчально-виховному процесі вищих та початкових навчальних закладів на основі сучасних педагогічних технологій. ФК-5. <i>Здатність</i> до конструювання індивідуальної траєкторії професійного самовдосконалення, самоактуалізації та самореалізації в галузі початкової та вищої освіти. ФК-6. <i>Здатність</i> надавати різного роду психологічну допомогу, використовуючи знання з психодіагностики, психологічного консультування, психокорекції, реабілітаційної психології, психології конфліктів. ФК-7. <i>Здатність</i> бачити та формулювати певні проблеми; ставити попередні діагнози, уточнювати їх; передбачати результат взаємодії з учнем та характер зворотної реакції на свої вимоги; створювати сприятливий психологічний мікроклімат у навчально-виховному процесі, певні завдання розвивального характеру. ФК-8. <i>Здатність</i> до розпізнавання ознак конфлікту, до продуктивного його розв'язання, володіння широким спектром стратегій поведінки в конфлікті. ФК-9. <i>Здатність</i> до емоційної саморегуляції; володіння засобами протистояння професійним деформаціям особистості, прийомами побудови власного професійного іміджу.
7 – Програмні результати навчання	
	Підготовка магістра початкової освіти забезпечує психолого-педагогічну, методичну та спеціальну готовність до професійної діяльності: ПРН 1. Володіти чіткими системними знаннями і

	уявленнями про загальні тенденції розвитку вищої і початкової освіти різних країн світу та їхнє співвідношення з національною специфікою. ПРН 2. Творчо застосовувати набуті знання для оптимального розв'язування педагогічних, навчально-виховних та науково-методичних завдань із урахуванням вікових та індивідуальних відмінностей студентів, учнів початкової школи, особливостей різних соціально-педагогічних ситуацій. ПРН 3. Застосовувати різноманітні форми і методи навчання, володіти сучасними технологіями навчання та прогресивними методами керівництва навчальною, трудовою, суспільною та іншими видами діяльності студентів та молодших школярів. ПРН 4. Орієнтуватись у наукових стандартах вищої і загальної початкової освіти, навчальній документації та її відповідності щодо точності та обсягу інформації. ПРН 5. Самостійно працювати над здобуттям наукових знань та проведенням психолого-педагогічних досліджень, впроваджувати їх результати в практику, володіти навичками роботи з сучасними науковими технологіями обробки та оформлення результатів наукових досліджень, володіти сучасними науковими технологіями обробки інформації. ПРН 6. Вивчати, аналізувати, узагальнювати та поширювати передовий педагогічний досвід, систематично підвищувати свою професійну кваліфікацію, враховуючи позитивний досвід минулого і зарубіжних країн.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Фахову підготовку студентів за відповідною освітньою програмою здійснює випускова кафедра педагогіки та методики початкового навчання факультету педагогіки і психології Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Всього на кафедрі працює 27 осіб (18 в штаті та 9 сумісників, більшість з яких є викладачами НПУ імені М.П.Драгоманова), з яких 25 мають ступінь доктора або кандидата наук та звання доцента та професора. Крім випускової кафедри фахову підготовку здійснює професорсько-викладацький склад інших кафедр факультету та університету. До реалізації програми залучаються академіки, члени-кореспонденти НАПН України, доктори і кандидати наук, професори, доценти. Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними працівниками, які мають науковий ступінь та/або вчене звання становить 100%; які мають науковий ступінь доктора або вчене звання професора – 28,6%. З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування, в т.ч. закордонні.
Матеріально-технічне забезпечення	Підготовка фахівців за даною освітньою програмою в Національному педагогічному університеті імені М.П. Драгоманова забезпечується відповідною матеріально-технічною базою, яку складають: - навчальні корпуси; - бібліотеки;

	- гуртожитки; - тематичні кабінети; - спеціалізовані лабораторії; - технічне забезпечення; - комп'ютерні класи; - пункти харчування; - точки бездротового доступу до мережі Інтернет; - мультимедійне обладнання; - спортивні зали та спортивні майданчики.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Навчання студентів за даною освітньою програмою здійснюється відповідно до затверджених навчальних планів, типових та робочих програм, які відповідають галузевому стандарту вищої освіти; розробленим навчально-методичним комплексам з усіх навчальних дисциплін. Реалізація програми стовідсотково забезпечена навчальними і робочими програмами, планами семінарських і практичних занять, методичними рекомендаціями, тематикою контрольних робіт, тестовими завданнями, а також фаховою літературою та фаховими періодичними виданнями. Студенти маю можливість використовувати необхідні матеріали через: - офіційний сайт НПУ: http:// www.npu.edu.ua; - необмежений доступ до мережі Інтернет та точки бездротового доступу до мережі Інтернет; - наукова бібліотека, читальні зали; - корпоративна пошта; - навчальні і робочі плани; - графіки навчального процесу; - навчально-методичні комплекси дисциплін; - навчальні та робочі програми дисциплін; - дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін; - програми практик; - методичні вказівки щодо виконання магістерських робіт, - критерії оцінювання рівня підготовки.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Укладені угоди з іншими закладами вищої освіти про академічну мобільність студентів.
Міжнародна кредитна мобільність	Укладені угоди про міжнародну академічну мобільність; про тривалі міжнародні проекти, які передбачають включене навчання студентів тощо
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Умови та особливості ОП в контексті навчання іноземних громадян

3. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до навчального плану

Код та найменування спеціальності **013 Початкова освіта**
 Рівень вищої освіти **другий (магістерський)**
 Освітньо-професійна програма **Початкова освіта та практична психологія**

Форма навчання: **денна, заочна**
 Загальний обсяг у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та строк навчання - **90 кредитів ЄКТС, 1 рік 4 місяці**

Навчальний план, затверджений Вченою радою _____
 (дата та номер протоколу)

Відповідність вимогам стандарту вищої освіти (в разі наявності)

Відповідність вимогам професійного стандарту (в разі наявності)

Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання – **бакалавр**

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
Освітній рівень магістр		
I. Цикл загально-професійної підготовки		
Цикл професійно-орієнтовної гуманітарної та соціально-економічної підготовки		
<i>Гнучкість мислення</i>, що дозволяє розуміти та розв'язувати проблеми та задачі, зберігаючи при цьому критичне ставлення до сталих наукових компетенцій. <i>Критичність та самокритичність.</i> Здатність формулювати задачу, для її вирішення використовувати потрібну інформацію та методологію для досягнення обґрунтованого висновку. <i>Якість.</i> Знання стандартів, необхідних для наукового дослідження та публікування, зокрема критична обізнаність та інтелектуальна чесність. <i>Міжособистісні навички та командна робота.</i> Здатність працювати в команді, виконуючи провідну роль, в міжнародній та мультикультурній групі. <i>Етичні установки.</i> Розуміння ролі педагогічної праці для суспільства з метою адекватної	Володіти чіткими системними знаннями і уявленнями про загальні тенденції розвитку вищої і початкової освіти різних країн світу та їхнє співвідношення з національною специфікою. Уміти аналізувати першоджерела, педагогічні дослідження, доробки різних періодів, інтерпретувати та контекстуалізувати їх в письмових звітах, курсових та випускних роботах (відповідно до другого циклу – магістерської програми навчання) та інших видах робіт, використовуючи ІКТ-ресурси науковим чином.	• Філософія освіти • Освітня політика • Педагогіка вищої школи • Психологія вищої школи

роботи за майбутньою професією та врахування впливу на вирішення соціальних проблем.		
Цикл професійної та практичної підготовки		
<i>Здатність</i> володіти знаннями і навичками, які необхідні для організації навчально-виховного процесу в навчальних закладах II-III рівнів акредитації. <i>Здатність</i> розуміти закономірності суспільно-політичного та економічного розвитку України у світовому співтоваристві, з повагою та дбайливо ставитись до історичної спадщини і культурних традицій, усвідомлювати свою професійну і соціальну роль у цих процесах. <i>Здатність</i> до моделювання розвивального освітнього простору, побудови дослідницьких та навчальних програм підготовки майбутніх фахівців початкової галузі на засадах компетентнісного підходу. <i>Здатність</i> до ефективного вирішення психолого-педагогічних проблем, типових і нестандартних професійних завдань, які виникають у навчально-виховному процесі вищих та початкових навчальних закладів на основі сучасних педагогічних технологій. <i>Здатність</i> до конструювання індивідуальної траєкторії професійного самовдосконалення, самоактуалізації та самореалізації в галузі початкової та вищої освіти.	Творчо застосовувати набуті знання для оптимального розв'язування педагогічних, навчально-виховних та науково-методичних завдань із урахуванням вікових та індивідуальних відмінностей студентів, учнів початкової школи, особливостей різних соціально-педагогічних ситуацій. Застосовувати різноманітні форми і методи навчання, володіти сучасними технологіями навчання та прогресивними методами керівництва навчальною, трудовою, суспільною та іншими видами діяльності студентів та молодших школярів. Орієнтуватись у наукових стандартах вищої і загальної початкової освіти, навчальній документації та її відповідності щодо точності та обсягу інформації. Самостійно працювати над здобуттям наукових знань та проведенням психолого-педагогічних досліджень, впроваджувати їх результати в практику, володіти навичками роботи з сучасними науковими технологіями обробки та оформлення результатів наукових досліджень, володіти сучасними технологіями обробки інформації. Вивчати, аналізувати, узагальнювати та поширювати передовий педагогічний досвід, систематично підвищувати свою професійну кваліфікацію, враховуючи	• Теоретичні основи вивчення методик початкової освіти • Технологія вивчення освітніх галузей в початковій школі • Теорія і методика навчання педагогіки • Управління навчально-виховним процесом в початковій школі • Корекційна педагогіка • Компаративна педагогіка. • Науково-дослідна практика • Науково-педагогічна практика • Переддипломна практика

	позитивний досвід минулого і зарубіжних країн.	
II. Цикл спеціальної підготовки		
Варіативна частина		
Володіння знаннями і навичками, які необхідні для організації навчально-виховного процесу в навчальних закладах за спеціалізацією «Психологія».	Здатність застосовувати теоретичні та емпіричні методи дослідження, планувати та організувати науково-дослідну роботу. Здатність до висвітлення наукових результатів та підготовки наукових публікацій. Здатність надавати різного роду психологічну допомогу, використовуючи знання з психодіагностики, психологічного консультування, психокорекції, реабілітаційної психології, психології конфліктів. Здатність бачити та формулювати певні проблеми; ставити попередні діагнози, уточнювати їх; передбачати результат взаємодії з учнем та характер зворотної реакції на свої вимоги; створювати сприятливий психологічний мікроклімат у навчально-виховному процесі. Здатність до емоційної саморегуляції; володіння засобами протистояння професійним деформаціям особистості, прийомами побудови власного професійного іміджу.	Дисципліни самостійного вибору ВНЗ • Актуальні проблеми педагогіки • Методологія наукового дослідження (загальна та галузева) Дисципліни за вибором студентів. Спеціалізація: «Психологія» • Основи дитячої психотерапії • Реабілітаційна психологія • Сучасні напрямки практичної психології • Сучасні напрямки зарубіжної психології

Інше (у разі потреби)

Гарант освітньої програми

доктор психологічних наук, професор Ю.О.Приходько

4. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Початкова освіта та практична психологія» спеціальності 013 Початкова освіта проводиться у формі комплексного кваліфікаційного екзамену, захисту магістерської роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня Магістра початкової освіти із присвоєнням професійної кваліфікації: «Викладач педагогіки і методики початкової освіти. Вчитель початкової школи, організатор початкової освіти. Практичний психолог».

Атестація здійснюється відкрито і публічно.